■ Яңылыҡтар

Әнә-булавкаларһыҙ яулыҡ бәйләү, йәки хиджабтарҙың яңы төрҙәре

Мәликә ӘЛИБАЕВА әҙерләне

Бельгия дизайнеры Фатима Рафийҙың хиджабтары мода донъяһын тиҙ арала яулап алды. Бөгөн был ҡатын тураһында бик күп ялтырауыҡлы журналдар яҙа. "Мин йәш мосолман ҡатын-ҡыҙҙары өсөн тегәм, әммә Париждағы мода аҙналығы ваҡытында барлыҡ ҡатындар, ир-егеттәр әйберҙәремде ихлас ҡаршы алдылар", - ти Антверпен ҡалаһында йәшәүсе дизайнер.

Noor D'Izar лейблы аҫтында ике кеше ижад итә: 39 йәшлек мосолман ҡатыны Фатима Рафий һәм Инга Ромбо - мода белгесе. "Беҙ күршеләребеҙ үткәргән мәжлес ваҡытында таныштыҡ. Аралаша торғас, икебеҙҙе лә бер үк нәмә ҡыҙыҡһындырыуы асыҡланды. Фатима үҙенең теккән әйберҙәрен күрһәтергә тәҡдим итте. Хиджабтары бик оҡшаны. Улар ниндәйҙер кимәлдә дини контекстан айырылған ине. Европа илдәрендә йәшәүсе ҡатындар өсөн был бик уңайлы вариант".

"Күҙгә бәрелеп тормаған һәм шул уҡ ваҡытта йөрәккә яҡшылы хиджабтарҙы магазинда табыу ауыр. Өҫтәүенә, улар бик уңайһыҙ. Әйберҙе кейәһең дә, минут һайын йә ул ерен, йә был ерен ипкә килтерәһең. Булавкалар менән эш итеү күп ваҡыт ала. Кейенеү үҙенә күрә бер йола була торғайны. Шуға ла мосолман ҡатын-ҡыҙҙары өсөн уңайлы, матур хиджабтар тегергә тотондом. Европа илдәре ҡатындарына ла хиджабтар оҡшар тип һис тә уйламағайным", - ти Фатима Рафий.

"Тағы ла әнә-булавкаларһыҙ кейеп булған яулыҡтар уйлап сығарҙыҡ: уларҙың эске яғына таҫма ҡушып тегелгән. Былары ир-егеттәргә лә хуш килде: мотоцикл шлемы аҫтына кейер өсөн һатып алырбыҙ, тинеләр. Ҡайны бер моделдәрҙең махсус уйым, тишектәре бар: ҡояш ҡағыр күҙлек кейеү рәхәт булһын өсөн. Бәйләнгән, яҺалма тире ҡулланылып тегелгән хиджабтарым да бар, спорт кейемдәрен дә тегәм", - тип өҫтәне дизайнер.

Төмән өлкәһенең имамы Ҡөрьәндә аҡса өсөн уҡыуға ҡаршы

Төмән өлкәһенең Ҡазыят идаралығы рәйесе Фатых Ғарифуллин Рәсәй мосолмандары араһында киң таралған Ҡөрьәндә аҡсалата бүләк өсөн уҡыу тәжрибәһенә ҡаршы сығыш яһаны. Уның әйтеүенсә, Изге китапты уҡыу "төшөмлө бизнесҡа" әйләнә бара. "Күптән түгел, миңә элекке класташым мөрәжәғәт итте. Уның атаһы үлеп ҡалған икән. Ә мәсеттәге мулла үҙенең булышлығы өсөн ҙур ғына аҡса һораған. Иптәшемдең бындай суммаһы булмаған. Миңә килеп, бер нисә аят уҡыуымды үтенде".

"Алдан уҡып ҡуйылған изге һүҙҙәр менән килгән муллалар ҙа осрай. Уларҙың фекеренсә, инде был аяттарҙы кемгәлер бағышларға ғына ҡала, һәм әлбиттә, бер ниндәй бүләк өсөн", - тип хафалана Фатых Ғарифуллин.

Ислам дине Аллаһы Тәғәләгә мөрәжәғәт итеүҙә аҡса алыныуға насар ҡарай. "Пәйғәмбәрҙәребеҙҙе иҫкә төшөрәйек. Белеүебеҙсә, улар кешелекте хаҡиҡәт юлына өндәгән ваҡытта: "Миңә һеҙҙән бер нимә лә кәрәкмәй, рәхмәт белдереүегеҙ ҙә", - тиер булғандар. Аллаһ һәм Ул яратҡан заттар араһында аралашсы булыуы мөмкин түгел. Һәм мосолман кешеһе ҡушылған гәмәлдәрҙе үтәп, Аллаһҡа туранан-тура мөрәжәғәт итергә тейеш".

"Был киң таралған йола бер яҡтан халыҡтың дини наҙанлығы, икенсенән, ауыр иктисади хәле менән бәйле. Кешеләр матди хәлен төрлө юлдар аша хәл итергә тырышалар, шул иҫәптән, әҙәмдәрҙең томана булыуҙарын ҡулланып та", - тип уйлай Фатых Ғарифуллин.

■ Ваҡиға

"КАМИЛ ИНСАН - 2010"

Гран-при яулаусы Рәсимә Бүләкбаева һәм жюри ағзалары

Ләйсән ФӘТХУЛЛИНА

24 апрель Кустарнаяла урынлашҡан Халыҡ ижады бинаһында "Камил инсан - 2010" бәйгеһе уҙғарылды. Әбйәлил йәштәре берлеге тарафынан ойошторолған был үҙенсәлекле конкурс инде өсөнсө тапҡыр үтә. Тик былтырғынан айырмалы рәүештә хәҙер бәйгелә ҡатнашыусыларҙы тик ҡыҙҙар, ҡарап ултырыусыларҙы һәм жюри ағзаларын да ҡатын-ҡыҙҙар ғына тәшкил итте. Конкурс гелдәгесә "Визитка"нан башланды. Ҡатнашыусы ете ҡыҙҙың һәр ҡайһыһы үҙе менән таныштырҙы. Тәү башлап БДУ-ла уҡыусы Зилиә Байрамғолова һүҙ тотто. Ләкин үҙе хаҡында һөйләп кенә ҡалманы. "Фәтиха" сүрәһен уҡыны, залда ултырыусылар өсөн доға ҡылды һәм моңло ҡурай тауышы фонында Мифтахетдин Аҡмулланың тәрән мәғәнәле һәм фәһемле "Нәсихәттәр"ен ҡобайыр итеп йырланы. Шулай итеп, Баймаҡ ҡыҙы үҙенең булмышын, эске донъяһын сағылдырҙы. Ә Эльвира Вәлишинаның (БДУ студентҡаһы) ғәзиз тыуған иленә - Башҡортостанға, унда йәшәүсе халыҡҡа һәм быларҙы бар итеүсе Аллаһҡа булған мөхәббәте аша рухи әстәлеген күрергә мөмкин ине. Республиканың һынлы сәнғәт академияһы уҡыусыһы Рәсимә Бүләкбаева ел менән диалогы аша үҙе менән таныштырҙы. БДПУ студентҡаһы Рита Кинйәбаева менән БДУ-ла уҡыусы Алһыу Ҡыҙрасова слайдшоу ярҙамында үҙҙәрен таныттһа, Айһылыу Хәбибуллина (БДУ) ҡыҙыҡлы, шаян рәүештә үҙе хаҡында һөйләй.

Артбанғы конкурс - "Антиреклама". Бәйгеселәрҙең маҡсаты - теге йәки был әйберҙең, күренештең кешегә килтергән зарарын, кире һөҙөмтәһен күрһәтеү. Һәр ҡыҙ ҡуйылған маҡсатҡа ирешә. Зилиә Байрамғолова һәм Рита Кинйәбаева, мәҫәлән, абортҡарға ҡаршы һүҙҙәрен әйтте. Беренсеһе аборт менән үлтерелгән баланың әсәһенә хатын уҡып, был ауыңыҙ эштең ни тиклем гөнаһлы, ул килтергән ауыр һөҙөмтәләре хаҡында һөйләне. Ҡатын-ҡыҙҙарға абортҡан баш тартырға оран һалды. Икенсеһе үлгән баланың мөрәжәғәтен үҙенсәлекле итеп сәхнәләштерҙе. Эльвира Вәлишина йәштәрҙең үҙ-үҙенә ҡул һалыу проблемаһын күтәрҙе. Уның уйлауынса, суицидтан ҡотолоу юлы тик бер генә. Ул да булһа иманға килеү. Быларҙың барыһын да Дәүләкән ҡыҙы фәһемле сценкала сағылдырҙы. Ҡыҫҡаса сюжеты шундай: йәш ҡыҙ яуапһыҙ мөхәббәте, фани донъяның проблемаларына йәнәһе түҙә алмай үҙ-үҙенә ҡул һалырға йыйына. Шул мәл өйөнә әхирәте - мосолман ҡыҙы килеп инә. Ул яҡты донъянан китергә йыйынған ҡыҙҙы туктата һәм кеше ғүмеренең ни тиклем ҙур мәғәнәгә әйә булыуын аңлата. Һөҙөмтәлә, аҙан тауышы яңғырағас, ике ҡыҙ ҙа мәсеткә намаҙға ашыға. Рәсимә Бүләкбаева ла сценка ҡуя. Тик уның темаһы - ата-әсәһенә рәхмәтһеҙ бала. Алһыу Ҡыҙрасова пирсинг һәм татуировкаларға ҡаршы презентация күрһәтә. Был күренештәргә Ислам күҙлеге аша баһа бирә. Гөлназ Сәғитова үҙенең сценкаһы менән етем балалар проблемаһын күтәреп, ҡатын-ҡыҙҙарға мөрәжәғәт итә: "Аллаһ беҙгә әсә булыу бәхете биргән. Әйҙәгеҙ үҙебеҙҙе был бәхеттән мәхрүм итмәйек!" Айһылыу Хәбибуллина әкиәт формаһында "аська"ның зыянын асыҡлай. Ул интернетта оҙаҡ ултырыуҙы хупламай һәм: "Һәр ваҡыт урталыҡта булырға кәрәк", - ти.

"Рисәләт" гәзитенең махсус призына лайыҡ булыусы Зилиә Байрамғолова

Ҡатнашыусы ҡыҙҙарҙың хиджабтар кейеп яһаған дефилеһы кешене тағы ла әмләндерҙерп ебәрә. Бәйгенең спонсорҙары "Хәбибәти", "Йәсмин", "Сахара" мосолман магазиндарынан алынған кейемдәр һәр ҡыҙға килешеп торҙо.

Артабан конкурсттар яратҡан шөғөлдәре хаҡында һөйләп үтте. Эльвира Вәлишина Ҡөрьән аяттарын уҡып, уларҙың мәғәнәһен хаҡында уйланырға ярата икән. Бәйгелә лә "Фәтиха" һәм "Ғаср" сүрәләрен уҡып ишеттерә һәм уҡыған сүрәләре хаҡында һөйләп үтә. Зилиә Байрамғолова башҡорт бейеүен башҡара. Алһыу Ҡыҙрасова бәлеш бешереп алып килә. Оҫтабикә тәмле бешереү серҙәрен аса: "Бешергәндә иң беренсе "Бисмилләәһир-рахмәәнир-Рахиим" тип әйтәбеҙ" - ти ул. Рита Кинйәбаева шиғыр яҙыу менән мауыға. Ижадында үҙен борсоған проблемаларҙы күтәрә. Конкурста ла ул әскелек арҡаһында етем ҡалған малай тураһындағы шиғырын уҡып ишеттерә. Рәсимә Бүләкбаева оҫта төшөрөлгән картинкаларын тәҡдим итә. Гөлназ Сәғитова крючок ярҙамында бәйләнгән ҡул эштәрен (түшәктәр, шәлдәр һ.б.) күрһәтә. Хәбибуллина Айһылыуҙың яратҡан шөғөлә - ҡунаҡҡа йөрөү. Был процесстың серҙәре, ҡағиҙәләре менән бергә ҡунаҡҡа йөрөү хаҡындағы хәҙистәрҙе һанап үтә.

Ҡыҙҙар яулыҡ бәйләү оҫталығында ла үҙҙәрен һынатмай. Ике минут эсендә әхирәттәренә матур итеп яулыҡ бәйләйҙәр. Һәр кем үҙ яулыҡ бәйләү ысулын күрһәтә.

Тағы бер этап - хәҙистәрҙе ишеттереп, мәғәнәләрен аңлатып биреү. Ата-әсәгә хөрмәт күрһәтеү, дөрөҫ ниәт, оялсанлыҡ, сабырлыҡ, йоклар алдынан башҡара торған дүрт әйбер, ғәфү итеү, Пәйғәмбәрҙең (с.ғ.с.) ике нәсихәте хаҡындағы хәҙистәрҙең мәғәнәһен яктарын асыкланы конкурсанттар.

Жюри ағзалары тарафынан әҙерләнгән иң сетерекле ситуацион һорауҙар аша ла үтергә тура килде уларға.

Бәйгеселәрҙән тыш ҡунаҡтар ҙа сығыш яһаны. Нәилә Мусина менән Лилиә Иркимбаева, Алһыу Ғалина һәм Нәркәс Мөхәмәтова йырҙарын бүләк иттеләр.

Һөҙөмтәлә, номинация һәм урындар түбәндәгесә бүленде. "Иң ихлас ҡыҙ" - Айһылыу Хәбибуллина, "Иң уңған ҡыҙ" - Алһыу Ҡыҙрасова, "Иң тәрән фекерле ҡыҙ" - Гөлназ Сәғитова, "Иң нескә күңелле ҡыҙ" - Рита Кинйәбаева, "Иң талантлы ҡыҙ" - Зилиә Байрамғолова һәм "Иң көслө рухлы ҡыҙ" - Эльвира Вәлишина булып сыкты. "Камил инсан - 2010" бәйгеһенең еңеүсеһе иһә Рәсимә Бүләкбаева. Һәр ҡатнашыусы "Сад" нәшриәте, "Хәбибәти", "Сахара" мосолман кейемдәре бутиктары, "Йәсмин" мосолман магазины тарафтарынан бүләкләнде. "Рисәләт" гәзите "Иң талантлы ҡыҙ" номинацияһында еңеүсене билдәләп үтте һәм бүләкләне. Беренсе урынды яулаусы булараҡ Рәсимә Бүләкбаеваға Ҡөрьән Әл-мөнтахаб һәм үтек бирелде. "Шоңҡар" журналы ла Рәсимәгә үҙ бүләген тапшырҙы. Йәштәр журналы тышында еңеүсе ҡыҙҙың фотоһы сығасаҡ.

"Кем ул камил инсан һәм ул булыу өсөн нимә кәрәк?" һорауына 16 йәшлек еңеүсебеҙ былай ти: "Кешеләр "Камил инсан" тип әйтәләр, ләкин ул ысында камиллыҡҡа табан китеп барған кеше генә. Камил инсан булыр өсөн тирә-яҡтағы кешеләр ҙә яҡшы булырға тейеш. Сөнки, минеңсә, йәмғиәт кешене тәрбиәләй. Ә шул камил йәмғиәтте кеше эргәһендә үҙе йыйырға тейеш".

Шулай итеп "Камил инсан - 2010" конкурсы ла үтеп китте. Аллаһ Тәғәлә уның дауамы булыуын һәм ҙурыраҡ аудиторияға әҙерләнеүен насип итһен.

"Яулыҡ бәйләү" бәйгеһе